

Oponentský posudek na disertační práci

Mgr. Jana Chaloupková: Rodinná a pracovní uspořádání v kontextu změn v České republice po roce 1989. Proměny rodinných a profesních startů.

Disertační práce prostřednictvím zvoleného retrospektivního pohledu na transformaci české společnosti po r. 1989 nabízí analýzu velmi aktuálních témat, a to dokonce v průniku několika oblastí. Volí ovšem vysoce analytický přístup za užití sofistikovaných metodologických postupů, ukazuje spíše na variabilitu přístupů mladých lidí, než aby usilovala o nějaký shrnující závěr a o hledání praktických implikací. Nese tedy všechny znaky vědecké monografie, neboť:

- adekvátně rozvíjí teoretický a konceptuální rámec své práce,
- shrnuje dosavadní stav poznání,
- a to na základě rozsáhlé práce s literaturou a jejího kritického zhodnocení,
- usiluje o vytvoření vlastní koncepce práce a přístupu k tématu,
- formuluje konkrétní výzkumné otázky a na základě analýzy dat nalézá odpovědi,
- při tom přibližuje českému čtenáři nové metodologické postupy a prokazuje jejich užitečnost,
- formuluje jasné a přiměřené závěry.

Díličí připomínky k textu mají spíše ráz námětů na případnou finální úpravu textu nebo podnětů k diskuzi:

- Některé formulace jsou trochu šroubovité („vstup do pracovní síly“ – 31), trochu se to týká i důležitého konceptu „vynořujících se dospělých“ (33). Podle mého jde o dovršení dospělosti, ale asi je to věc názoru.
- Občas se objeví i překlep na samé hranici gramatické chyby (43, 161).
- Některé transformační fenomény jako by byly vynechány (např. částečné úvazky, práce doma, možnost najímání chův, apod. – srv. 47 - 50), mohly být alespoň letmo zmíněny.
- Přejechod k hypotézám (s.52) je přece jen poněkud náhlý.
- Místa není úplně zřejmé, zda uváděné údaje platí pro ČR (viz např. ESS na s.65).
- V tab.3.2. (70) je třeba zkontrolovat součty procent.
- U regresních modelů si pozorný čtenář všimne, že hodnota R-square není příliš vysoká (83).
- Ve druhém odstavci na s.85 se v jedné větě spojují dohromady dva závěry ze dvou odlišných kontextů zkoumání.
- Nemohu se ubránit pocitu, že závěry (ty celkové!) by mohly být o něco stručnější a čtivější, možná se mohly více odpoutat od dat a vypovídat o společnosti jako celku. Ale respektuji autorčino úsilí o vědeckou rigoróznost.

Předložená práce tvoří kompaktní celek, i když je místy patrné, že vychází z již publikovaných textů. Ty jsou mimochodem rovněž kvalitní a různými formami oceněné, takže disertace je jejich legitimní syntézou a shrnutím. Paradoxně to může vést k tomu, že tento rozsáhlý a hutný text může obtížně hledat nakladatele, takže třeba ani nebude publikován. To však nemůže nic změnit na mém konstatování, že předložená práce přináší

nové původní poznatky a splňuje i všechny další nároky, stává se tudíž kvalitním podkladem k udělení hodnosti PhD., které mohu jednoznačně doporučit.

Praha, 18.9.2011

Doc.PhDr. Jiří Buriánek, CSc.